

dr. sc. Bosiljka Janjatović (1936.-2006.)

Krajem srpnja 2006. iznenada je umrla hrvatska povjesničara dr. sc. Bosiljka Janjatović. To se dogodilo na Pelješcu, gdje je bila na ljetovanju. Nestala je preko noći, ne završivši opus na kojem je radila zadnjih desetak godina, tj. na teroru u Kraljevni Jugoslaviji u međuratnom razdoblju. Objavila je knjigu o teroru do 1935., ali je razdoblje od 1935. do 1941. ostalo neobrađeno, a upravo za to razdoblje postoji malo materijala.

Dr. Bosiljka Janjatović rođena je u Rijeci (Sušaku), 31. siječnja 1936., ali je vrlo rano došla u Zagreb, gdje je 1954. maturirala na Klasičnoj gimnaziji. Godine 1961. završila je studij povijesti na Filozofskom fakultetu na kojem je i doktorirala 1971. s tezom *Hrvatski radnički savez 1935. do 1941.*, prva u grupi mlađih povjesničara. Od 1989. godine je znanstvena savjetnica, a zadnjih nekoliko godina surađivala je i u nastavi na Fakultetu u Rijeci, jer je kao Primorka imala posebnu ljubav za sve povijesne teme Hrvatskog primorja, Istre i Rijeke. Jedina je koja je proživjela gotov čitav svoj radni vijek u Institutu za historiju radničkog pokreta Hrvatske od 1862. do 2006., a koji se danas zove Hrvatski institut za povijest. Pratila je sve razvojne faze u radu Instituta, sudjelujući povremeno i u upravnim organima. Više je godina bila glavni urednik *Časopisa za suvremenu povijest* te je ovaj veliki posao obavljala vrlo dobro. Sudjelovala je i u pisanju povijesti Instituta za historiju radničkog pokreta Hrvatske 1982., kao i 1992. godine te institutskoga *Časopisa za suvremenu povijest*.

Do 1990. bavila se sindikalnim pokretom u Hrvatskoj i sustavno je i na znanstveni način istraživala ovu složenu problematiku u međuratnom razdoblju. Ona je publicistiku vezanu uz sindikalni pokret podigla na znanstvenu razinu napisavši disertaciju o radu Hrvatskog radničkog saveza kao sindikata Hrvatske seljačke stranke i više samostalnih studija o povijesti pojedinih sindikalnih grana (Tekstilno-odjevni radnici, Kožarsko-prerađivački radnici) s posebnim težištem na sindikatima pod utjecajem Komunističke partije Jugoslavije. Njezina su se istraživanja na tom polju odlikovala sistematičnošću i kvalitetom. Nažalost, nije do kraja završila izradu sintetičkog, opširnijeg pregleda razvoja sindikalnog pokreta u Hrvatskoj u razdoblju između dva rata, iako se u pojedinačnim, pa i fragmentarnim djelima nalazi sve što je trebalo reći na ovu temu, pri čemu je dr. Janjatović provela detaljnu analizu i izvora i literature kojom se koristila te dala i danas vrijedne ocjene tog pokreta u pojedinim krajevima i tijekom pojedinih štrajkova.

Poslije 1990. bavila se istraživanjem političkog terora te je na taj način aktualizirala temu koja je do tada bila nepoznata ili loše interpretirana. S već poznatom

sistematičnošću objavila je knjige *Politički teror u Hrvatskoj 1918. – 1935.* (Zagreb, 2002.), *Stjepan Radić. Progoni – zatvori – suđenja – ubojstvo 1889.-1928.* (Zagreb, 2003.) Ove knjige i radovi nastali u tom vremenu predstavljaju vrijedan doprinos hrvatskoj historiografiji. Otkrivene su brojne pojedinosti do tada nepoznatih političkih progona i valorizirani su u prostoru i vremenu.

Bosiljka Janjatović objavila je više od dvije stotine rasprava i članaka u znanstvenim časopisima i zbornicima i bila je vrlo prisutna na povijesnoj sceni Zagreba, Hrvatskog primorja i Istre, a i šire o čemu svjedoči njezina bibliografija. To će posvjedočiti i spomenica koja joj se priprema u Hrvatskom institutu za povijest. Njena je bio-bibliografija objavljena u *Hrvatskom biografskom leksikonu*, sv. 6, Zagreb 2005., str. 348-350,

Dr. Bosiljka Janjatović bila mi je i susjeda – trideset smo godina stanovale u istoj ulici. Susretale smo se i kada sam ja napustila Institut. Voljela sam s njom razgovarati jer sam je uvijek izvanredno cijenila. Ostala mi je u sjećanju kao izvanredna kolegica, srdačna, umjerena, pametna i susretljiva, a tako su očito osjećali i drugi kolege i kolegice. Šteta je što smo tako rano izgubili jednu izvanrednu osobu u naponu stvaranja i u nezavršenom poslu. Mislim da će to osjećati i historiografija Istre i Hrvatskog primorja, kao njezin rodni kraj i predmet njenog najdubljeg interesa gdje je imala mnoštvo prijatelja i studenata koji su ju voljeli.

Mira Kolar-Dimitrijević

H I S T O R I J S K I
Z B O R N I K

Godina LIX
Zagreb 2006.

UDK 93/99

ISSN 0351-2193

Historijski zbornik, god. LIX, str. 1-338, Zagreb 2006.

Izdavač

Društvo za hrvatsku povjesnicu

Suizdavač

Srednja Europa, d.o.o.

Redakcijski odbor

Slaven Bertoša, Mirjana Gross, Tvrko Jakovina

Ivan Kampuš, Franko Mirošević, Ivica Prlender

Tomislav Raukar, Petar Strčić

Glavni i odgovorni urednik

Ivica Prlender

Članci i rasprave iz časopisa *Historijski zbornik* su referirani u publikacijama:

ABC Clio

Historical Abstracts

America: History and Life

Adresa uredništva

Društvo za hrvatsku povjesnicu, Odsjek za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u

Zagrebu, 10000 Zagreb, I. Lučića 3, Hrvatska

Časopis izlazi jednom godišnje

Objavlјivanje časopisa sufinancira Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa RH

Grafička priprema i tisak:

Ibis-grafika, IV Ravnice 25, Zagreb